

SPREMNA BESEDA

Janja Žitnik

Pred nami je nova številka znanstvene revije Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU in njegovih rednih ali občasnih sodelavcev iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva. Podobno kot prva (1990) in peta številka (1994) tudi letošnja ne vključuje celotne ali vsaj delne objave prispevkov zadnjega izmed vsakoletnih znanstvenih srečanj s področja slovenskega izseljstva, kot je bil sicer običaj. Zbornik referatov mednarodnega simpozija *Soočenje mita in realnosti ob prihodu izseljencev v novo okolje*, ki ga je lani organiziral Inštitut za slovensko izseljenstvo v Portorožu, je spričo velikega števila prispevkov namreč izšel v samostojnem zvezku. Odmevnost zbornika – predvsem v deželah, od koder prihajajo tuji udeleženci simpozija – je vsekakor potrdila pravilnost takšne odločitve.

Vsi prispevki, objavljeni v pričujoči številki *Dveh domovin*, so torej napisani posebej za našo revijo. Izjema so le tri študije. Dve od njih prav tako še nista bili predhodno objavljeni v kakšni drugi publikaciji, ena pa je bila skoraj v celoti že objavljena v zadnji številki revije *Med-dobje*, vendar v slovenskem jeziku, medtem ko jo v naši reviji zaradi primerjalne uporabnosti prinašamo v angleškem prevodu in predelani obliki.

Letošnja številka prinaša šestindvajset prispevkov v treh stalnih rubrikah, in sicer štirinajst razprav in člankov s področja strok, ki so v reviji tudi doslej sodelovale, pet poročil o zanimivejših dogodkih, povezanih z raziskovanjem izseljenske problematike, in sedem knjižnih ocen oziroma predstavitev. Razprave so plod raziskovalnega dela v okviru naslednjih znanstvenih disciplin: splošne zgodovine, demografije, socialne antropologije in literarne zgodovine. Študije tudi tokrat obravnavajo širok spekter doslej še neraziskanih tem s področja slovenskega izseljenstva v različnih obdobjih, od preteklega stoletja do današnjega dne, nekaj prispevkov pa je posvečenih jubilejem. Številka je zanimiva tudi z vidika geografske pestrosti obravnavane tematike, saj

se pet prispevkov nanaša na slovensko izseljenstvo v ZDA, štirje govore o Evropi, trije o Južni Ameriki, eden o Avstraliji in eden o virih za preučevanje izseljevanja Slovencev prek tržaškega pristanišča.

Če upoštevamo dejstvo, da se v okviru vseh sodelujočih strok nekoliko aktivneje ukvarja z raziskovanjem slovenskega izseljenstva le okoli petindvajset raziskovalcev v domovini, zamejstvu in izseljenstvu, lahko dosednji uspeh te revije – zlasti v tujini – pripisujemo predvsem izvirnosti in tehtnosti njenih prispevkov. Glede na precejšnjo razpršenost raziskovalcev slovenskega izseljenstva, ki jih najdemo v najrazličnejših delih sveta, in glede na (čeprav zelo počasi) naraščajoče število sodelujočih znanstvenih disciplin želimo v prihodnjem letniku revije (8/1997) znova razširiti krog njenih sodelavcev tako v geografskem kot v disciplinarnem smislu.

V zvezi s sedanjo dvojezično zasnovo naše in drugih podobno koncipiranih revij se občasno slišijo ugovori nekaterih bralcev iz domovine, češ da slovenski avtorji v domačih revijah ne bi smeli objavljati svojih člankov v tujem jeziku (čeprav s slovenskim povzetkom). Na drugi strani pa bi bili bralci *Dveh domovin* iz tujine, ki jih je prav toliko kot domačih, mnogo bolj zadovoljni, če bi bili vsi prispevki objavljeni v enem od svetovnih jezikov. Kako zadostiti obema zahtevama hkrati? V prihodnje bomo več skrbi kot doslej posvečali temu, da bo skupni obseg prispevkov v slovenščini uravnotežen s številom prispevkov v tujem jeziku. Ustrezno razmerje bomo lahko dosegli le v primeru, če bodo finančni pogoji izdajanja revije odslej to omogočali. Ker so v Sloveniji prevodi v tuje jezike sorazmerno dragi, želim znova poudariti, da nam bodo avtorji (predvsem seveda tisti iz tujine) v veliki meri olajšali delo, če bodo pisali svoje prispevke za *Dve domovini* v tujem jeziku in s tem reviji odprli pot do širšega kroga uporabnikov v tujini.

Že samo število prispevkov v letošnji številki kot tudi okvirni načrt prispevkov za naslednjo številko vsekakor zagotavljata kontinuiteto izhajanja *Dveh domovin* tudi v prihodnje. Za sodelovanje ali podporo pri izhajanju revije se zahvaljujem vsem avtorjem pričujočega zvezka, slovenskemu Ministrstvu za znanost in tehnologijo, uredniškemu odboru in tehnični urednici, založniškemu svetu ZRC SAZU, domačim in tujim uporabnikom in seveda tudi vsem tistim raziskovalcem izseljenke

problematike, ki se med avtorji prispevkov v naši reviji doslej še niso pojavili, a jih je pestra vsebina dosedanjih letnikov spodbudila k sodelovanju v prihodnjih številkah.

FOREWORD

Janja Žitnik

You have before you the latest issue of the journal of the Institute for Slovene Emigration Research and its regular and occasional contributors from Slovenia and abroad. As with the first (1990) and fifth issues (1994), this year's issue does not include complete or at least partial publications of papers from the last annual meeting in the field of Slovene emigration, which had become the common practice. The collection of papers presented at the international symposium entitled *So-očenje mita in realnosti ob prihodu izseljencev v novo okolje* (The Confrontation between Myth and Reality on the Arrival of the Emigrants to a New Land), which was organized last year by the Institute for Slovene Emigration Research in Portorož, was published separately owing to the large number of articles. The response to the journal – mainly in the countries of origin of the participants of the symposium – was certainly evidence enough of the rightness of such a decision.

All articles published in this issue of *Two Homelands* were prepared especially for this journal, with only three exceptions. Two of these have never been published before, while a large part of the third was published in the latest issue of the magazine *Meddobje*, but in Slovene; we publish it here in English and in a revised form for the sake of its comparative applicability.

This year's issue comprises twenty-six articles in three regular columns, that is, fourteen papers (in four disciplines: history, demography, social anthropology and history of literature), five reports on events of interest linked to research on the issue of emigration, and seven book reviews or reports. If we take into account the fact that in the framework of all participating professions only about twenty-five researchers in Slovenia and abroad are more or less actively involved in the re-

search of Slovene emigration, we can attribute the success of the journal, in particular abroad, mainly to the originality and cogency of its articles. In view of the fact that researchers of Slovene emigration are scattered all over the globe and considering the (slowly) increasing number of scientific disciplines involved, we wish to further increase the circle of contributors in next year's issue (8/1997) in the geographic as well as disciplinary sense.

As regards the current bilingualism of our and other similar journals, we occasionally hear objections from some readers in Slovenia to the effect that Slovene authors should not publish their articles in a foreign language (even if the abstracts are in Slovene) in local journals. On the other hand, readers of *Two Homelands* from abroad, as numerous as local readers, would be much more satisfied if all the articles were published in one of the world languages. How can we meet both demands at the same time? In the future we will put more effort into ensuring that the total number of articles in Slovene will be balanced with that in foreign languages. We will achieve the appropriate ratio only if financial conditions for publishing the magazine so permit. Since translations into foreign languages are relatively expensive in Slovenia, I wish to re-emphasise the fact that contributors (mainly those from abroad, of course) would to a large extent make our work easier if their articles in *Two Homelands* were written in a foreign language, thus opening the magazine up to a wider circle of readers abroad.

The very number of articles in this year's issue as well as the outline plan for articles in the next issue guarantee the continuation of the publication of *Two Homelands* in the future. I would like to acknowledge the assistance and support of all the contributors in the publication of this issue, the Ministry of Science and Technology of the Republic of Slovenia, the editorial board and technical editor, the publishing council of the Centre of Scientific Research of the Slovene Academy of Sciences and Arts, local as well as foreign readers and of course all researchers of Slovene emigration problems who have not as yet been contributors but have been encouraged to do so in future issues by the diverse and interesting content of our annual issues to date.